

A Kúria a dr. Lengyel Ágnes ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Nemes Árpád ügyvéd által képviselt alperes ellen azonnali hatályú felmondás jogellenességének jogkövetkezménye iránt a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 2.M.31/2014. szám alatt megindított és másodfokon a Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.035/2014/4.számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2015. december 2. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.035/2014/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt napon belül - 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s

Az alperes 2011. július 1-jétől állt a felperes alkalmazásában szőlészeti vezetőként. A munkaviszonyát a 2013. december 19-én kelt azonnali hatályú felmondásával szüntette meg. Ennek indokolása szerint „Édesapám és a cégtulajdonos, F.T.G.A. között a tegnapi napon lefolytatott beszélgetésből egyértelműen megállapítottam, hogy a cégnél való további maradásom az Önök felróható magatartása miatt lehetetlenné vált.

Nem kívánok a cégnél tovább már egy percet sem tartózkodni, mert az elmúlt időszak alatt velem szemben tanúsított magatartásuk olyan további félreértésekre adhat okot, aminek beláthatatlan következményei lehetnek.

Ezek részleteiről egyelőre nem kívánok nyilatkozni, hiszen Önök pontosan tudják, hogy távozásomnak mi az oka.

Nem vagyok hajlandó a továbbiakban olyan törvénytelen eljárásokban közreműködni, aminek rám nézve káros következményei lehetnek, és nem vehetem tudomásul a családomat megalázóan sértő kijelentéseket, rágalmakat és egyéb számba rágott, de soha el nem hangzó kijelentéseket.

Sajnálom, hogy az igazgatóság elnöke az édesapám által hozzá intézett legutóbbi levelére nem válaszolt, és nem teljesítette azokat az elvárásaimat, amik az ügyet lényegesen előbbre vihatték volna esetleg a végső és békés megoldásig.

A hallgatás semmire sem jelent megoldást, nekem pedig új egzisztenciát kell teremtenem, így nem bocsátkozhatom értelmetlen és beláthatatlan időig tartó vitákba.

Ami még közöttünk majd feltétlenül tisztázásra szorul, az a részemre járó, de törvénytelenül és önkényesen visszatartott haszonbérleti díj, valamint a szolgálati lakás visszaszolgáltatásának ideje és módja."

A felperes a keresetében az alperes azonnali hatályú felmondása jogellenessége miatt az Mt. 84. § alapján 90 napi távolléti díjnak megfelelő összeg megfizetését kérte kamatokkal együtt az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.31/2014/29. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes azonnali hatályú felmondásának jogellenessége folytán 1.127.684 forint megfizetésére köteles perköltség viselés mellett. A bíróság ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a 2012. évi I. törvény (Mt.) 78. §-ának (1) bekezdés b) pontjára, valamint a 74. § (1) bekezdés c) pontjában és a (2) bekezdésében foglaltakra, valamint az MK.95. számú állásfoglalás II. pontjára.

Az Mt. 78. § (1) bekezdés b) pontjára történő hivatkozás akkor lehet a munkaviszony azonnali hatállyal történő megszüntetésének jogszerű indoka, ha emiatt nemcsak a másik fél véleménye szerint lehetetlen az adott körülmények között a munkaviszony fenntartása, hanem a hivatkozott magatartás objektíve teszi folytathatatlanná a munkaviszonyt (MD.I.272.). Akkor lehet ezt a jogot gyakorolni, ha a munkaviszony másik alanyának magatartása idézte elő azt a helyzetet, amely a munkaviszony fenntartásának lehetetlenné válását eredményezte (MD.I.273.).

Az azonnali hatályú felmondásban felhozott indokok, a munkaviszony fenntartását lehetetlenné tevő magatartás tanúsítására való hivatkozások, az azt kiváltó konkrét tények és körülmények ismerete, vagy legalább az azokra való utalás hiányában nem felel meg a világos indokolással szemben támasztott törvényi követelményeknek. Az alperes az azonnali hatályú felmondás közlése során semmilyen tényt, körülményt - az édesapjának és a cégtulajdonosnak a beszélgetésén kívül - nem közölt, amelyből a felperes következtethetett volna arra, hogy az alperes miért kívánja a munkaviszonyát nála megszüntetni.

Egyetlen konkrétumként az alperes édesapjának és a cégtulajdonosnak a beszélgetése volt megjelölve, akik ebben a körben eltérő nyilatkozatot tettek. A közölt alperesi azonnali hatályú felmondásban tehát egyetlen kritériumként rögzített okot sem igazolta az alperes, nem tudta bizonyítani, hogy a felperes tudott a távozásának okáról. Nem igazolta, hogy milyen - az azonnali hatályú felmondásban közölt - felperesi magatartásra alapította a munkaviszony megszüntetés indokát.

Az alperesnek a bírósághoz később becsatolt, valamint az alperes édesapjának és a felperes cég tulajdonosának a tanúként történő meghallgatása során felhozott tények az azonnali hatályú felmondás indokolásának részét azért nem képezhetik, mert az ítélezési gyakorlat szerint a közölt indok végleges, utólag nem módosítható, nem egészíthető ki, az abban nem közölt indokot bizonyítani nem lehet (Mfv.I.10.831/2011., Mfv.III.10.158/2012.).

Az alperesnek arra hivatkozása, hogy a felmondás okát magának a törvénynek a szóhasználatával, az ellehetetlenüléssel jelölte meg

téves, ez ugyanis világos indokolásnak nem minősül (MD.II.261., Mfv.II.10.331/2008.).

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság nem tartotta indokoltnak az alperes további bizonyítási indítványainak az elrendelését, ezért mind az alperes édesapjának, mind a felperesi cégtulajdonosnak az ismételt, továbbá F.V. és W.Z.A. tanúkenti meghallgatására, valamint további okiratok beszerzésére irányuló indítványait elutasította.

A bíróság megállapította, hogy az alperes a felperesnél a munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg, ezért kötelezte az Mt. 84. § (1) bekezdése alapján a felmondás esetén irányadó felmondási időre járó távolléti díjnak megfelelő összeg megfizetésére.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.035/2014/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és az alperest fellebbezési költség viselésére kötelezte azzal, hogy a fellebbezési illeték az államot terheli.

A másodfokú bíróság ítéletével a tényállást pontosította. Megállapította, hogy az alperes alapításával létrehozott és jelenleg is a tagságával működő B. Kft. és a felperes között 2009. évre visszanyúló gazdasági kapcsolat állt fenn. A peres felek 2011. évben a kft. tevékenységi köréhez hasonló tevékenység - szőlészeti vezető munkakör - ellátására kötöttek munkaszerződést. Emellett az alperesnek - és a családtagjainak - tulajdonát képező szántó ingatlan haszonbérleti szerződés alapján, illetőleg szívésségi alapon a felperesi gazdasági társaság használatában állt. A felperes által a B. Kft.-nek juttatott 11.000.000 forint jogcíme, valamint haszonbérleti díj visszatartása miatt 2013-ban polgári jogi tárgyú jogvita alakult ki a felek között. Emellett az alperes saját előadása szerint mint magánszemély két b. ingatlan megvásárlásával is közreműködött a felperes tulajdonosának érdekében.

Az alperes 2013. december 17-én egy e-mail üzenetet küldött a felperes tulajdonosaként jelölt személynek, amelyben a munkaviszonyával kapcsolatban folytatott beszélgetésre utalás mellett az egészségi állapotára, a cégben körülötte kialakult rossz légkörre hivatkozva kérte a munkaviszonya közös megegyezéssel, 2013. december 31-ei dátummal történő megszüntetését.

A 2013. december 17-én kelt alperesi kérelem időpontjára valamennyi, a jelen perben alperesi védekezésül hivatkozott esemény megtörtént a peres feleket érintő munkaviszonyon kívüli szerteágazó jogvitában, az alperes azonban ezeket a körülményeket nem értékelte eddig azonnali hatályú felmondást megalapozó súlyúnak. Az elsőfokú bíróság az azonnali hatályú felmondásban egyetlen konkrét adatként hivatkozott az alperes édesapja (az ügyvéd foglalkozású dr. P.M. és a cégtulajdonos (F.T.G.A.) között lezajlott beszélgetésre, erre nézve folytatott le bizonyítási eljárást. A tanúvallomásokból a polgári jogvita kitűnik, olyan tényre, felperesi magatartásra azonban nem lehet következtetni, amellyel okozati összefüggésben álló módon a jelen per tárgyát képező munkaviszony fenntartása is

objektíve lehetetlenné vált volna. Az elsőfokú bíróság által helyesen elrendelt bizonyítás adataiból a munkaviszony azonnali hatályú megszüntetését megalapozó körülmény nem nyert igazolást.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Jogszabálysértésként az Mt. 78. §-ának (1) bekezdés b) pontját jelölte meg.

A felülvizsgálati érvelés szerint az elsőfokú bíróság ítéletének azon megállapítása, miszerint az azonnali hatályú felmondás indokoltsága és megalapozottsága a felmondásból nem volt megállapítható, nem lehet alapja a marasztaló döntésnek. Mindkét fél tudta a felmondás pontos okát, az már csak később került látótérbe - és a tények sorozatos elhallgatása és eltagadása mellett -, hogy a felmondás formailag hiányos.

A felperesnél fennállt munkaviszonya alatt az alperessel szemben semmilyen kifogás nem merült fel. Az előzetes eseménysor vezetett ahhoz, hogy a munkáltatótól távoznia kellett. Sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem vizsgálta, és nem tette az ítékezés alapjául szolgáló tényállás részévé mindezt, erre vonatkozóan bizonyítást nem folytatott le, az ügyet leegyszerűsítette a felmondás formai vizsgálatára annak tartalmi értékelése nélkül.

Az azonnali hatályú felmondásnak az volt a közvetlen előzménye, hogy az annak meghozatalát megelőző napon az alperes személyesen beszélt a felperes kizárólagos tulajdonosával, és arra kérte, hogy az előzményekre figyelemmel járuljon hozzá az azonnali távozásához. Erre határozott választ nem kapott tőle, de az alperes édesapjától elkötelező nyilatkozatot kért, úgy ítélte meg, hogy a jogviszonya fenntartása lehetetlen.

A felperesi társaságnak és annak tulajdonosának egyetlen érdeke, hogy a magyar cégtulajdonos tulajdoni és használati jogát bármilyen módon megszerezze, ennek érdekében számtalan esetben áthágja a törvény rendelkezéseit. Az alperes tudomása szerint 70 db életjáradéki szerződést kötött különböző földek tulajdonjogának megszerzésére, amely ügyekben sok feljelentés alapján nyomozás folyik.

A bíróságoknak mérlegelniük kellett volna, hogyha a munkavállaló és a munkáltató közötti ellentmondás feloldhatatlanná vált, és azért kizárólag a munkáltató a felelős, akkor a munkavállalónak lehetőséget kell biztosítani egyfajta menekülésre, amit semmi mással nem tud megoldani, mint az azonnali hatályú felmondással.

A munkahelyről való távozás után a volt munkáltató lejárató és rendhagyónak minősíthető „hajszát” indított az alperes ellen.

Az a kifejezés, amelyet a felmondásban az alperes úgy fogalmazott meg, hogy „édesapám és a cégtulajdonos, F.T.G.A. között a tegnapi napon lefolytatott beszélgetésből egyértelműen megállapítottam, hogy a cégnél való további maradásom az Önök felróható magatartása miatt lehetetlenné vált” pontosan lefedte azt a jogszabályi kívánalmat, ami a felmondás okának körülírását jelenti.

A felperes részéről pontosan tudták a felmondás összes okát és

összetevőjét, és az eljárás során formai okokra hivatkozással próbálnak olyan jogokat biztosítani maguknak, amelyek nem illetik meg őket.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Pp. 272. §-ának (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében jogszabálysértésként kizárólag az Mt. 78. §-ának (1) bekezdés b) pontjára hivatkozott, a Pp. 206. §-ának megsértését (a bizonyítékok téves értékelését) nem panaszkolta. Ebből következően a felülvizsgálati eljárásban jogszabálysértés megjelölés hiányában a bizonyítékok értékelése, és így a megállapított tényállás nem képezhetette vizsgálat tárgyát.

Az azonnali hatályú felmondás csak a törvényben meghatározott okon alapulhat, annak világosnak, valónak, és okszerűnek kell lennie [Mt. 64. § (2) bekezdés]. Vita esetén a bizonyítás a nyilatkozattevőt terheli, vagyis a jelen esetben az alperest.

Az indok megjelölése történhet összefoglalóan is, de az csak akkor felel meg a törvényi előírásoknak, ha a megjelölt okból mindazok a tények és körülmények megállapíthatóak, amelyeken a nyilatkozat alapul (BH2004.203.). A rendkívüli felmondás okának összefoglaló meghatározása akkor jogszerű, ha a fél megjelölte, majd a perben bizonyította, hogy mely tényeket, körülményeket, magatartásokat kifogásolt (LB.Mfv.I.10.397/2000.). A jelen esetben azonban az azonnali hatályú felmondás ezen feltételeknek nem felelt meg.

Következetes az ítélkezési gyakorlat abban is, hogy a közölt indokolás végleges, azt módosítani vagy kiegészíteni nem lehet (Mfv.I.10.831/2011.), az ezzel kapcsolatos elsőfokú bírósági okfejtés helytálló.

Az eljáró bíróságok helyesen fejtették ki, hogy az azonnali hatályú felmondás semmilyen konkrét okot nem tartalmazott. A felülvizsgálati kérelemben leírtakra a munkavállaló jogviszony megszüntető nyilatkozatából nem lehet következtetni, a felperes tagadását - miszerint nem volt tisztában az azonnali hatályú felmondás konkrét okával - az alperes nem tudta cáfolni.

Az azonnali hatályú felmondás tartalmazza, hogy az alperes édesapja és F.T.G.A. között olyan beszélgetés zajlott le, amely a jogviszony fenntartását lehetetlenné tette. Ezen alperesi állítás azonban konkrétan nem volt alátámasztva, a munkavállalói jognyilatkozat okszerűségét nem bizonyítja a felperessel munkaviszonyban nem álló alperesi hozzátartozó magatartása vagy eljárása bizonyított többlettényállási elem hiányában.

A másodfokú bíróság ítéletében helytállóan mutatott rá arra, hogy a felek között polgári jogi jogviták keletkeztek, az azonban nem tűnt

ki, hogy ezek mennyiben járultak hozzá az alperes által hivatkozott azonnali hatályú jogviszony megszüntetéshez. Ebben a körben a jogviszonyt megszüntető intézkedés nem tartalmazott világos indokolást.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

Az alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg a munkavállalói költségkedvezménye folytán a felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján.

Budapest, 2015. december 2.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Nné

tisztviselő